

مروری بر زنبور درمانی در ایران و جهان

اسلام مرادی اصل^۱، حسن وطن دوست^۱، جواد رفیع نژاد^۲، مهدی سالاری جوزم^۳

moradiasl83@yahoo.com

چکیده

انسان در طول تاریخ همواره در معرض عوامل تهدید کننده متعدد پاتوژن و غیر پاتوژن قرار داشته و از راهها و عوامل مختلفی جهت درمان و کنترل آنها استفاده نموده است که یکی از این روشها استفاده زنبور و محصولات آن بوده است. سابقه استفاده از زنبور عسل و محصولات آن در درمان انواع بیماریهای به شناخت انسان از مزایای این حشره بر می گردد. محصولات متنوعی نظیر عسل، موم، نیش، گرده، ژل رویال (سلطنتی)، پروپولیس و آپیلارنیل از جمله موادی هستند که در درمان بیماریهای مختلفی مانند آلرژیها، بیماریهای خونی، گوارشی، قلبی، ریوی، مفاصل، کلیوی، عصبی (MS)، متابولیکی (دیابت)، داخلی، گوش، حلق، بینی و چشم، مقاربتی، نقص ایمنی (ایدز)، خونی، سرطان، روانی، پوستی، استخوانی و بیماریهای حاصل از عوامل بیماریزا مثل ویروسها و ژیاوردیا، تریکوموناس، شاگاس و مالاریا استفاده می شوند. این مقاله مروری است بر برخی از جدیدترین دستاوردهای حاصل شده از زنبور عسل و محصولات آن که در کنترل و درمان بیماریها در ایران و جهان به کار میرود.

واژگان کلیدی: زنبور درمانی، زهر زنبور، ژل رویال، پروپولیس، عسل، آپیلارنیل، گرده

۱. کارشناس ارشد حشره شناسی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، شبکه بهداشت شهرستان مشگین شهر
۲. استاد گروه حشره شناسی پزشکی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران
۳. دانشجوی کارشناسی ارشد رشته حشره شناسی پزشکی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران

